

Sonde

(Doe het zelfzorg)

Hoe spoel ik mijn sonde door?

Om te voorkomen dat uw sonde verstopt raakt of niet meer goed doorstroomt, is het belangrijk om de sonde 4 tot 6 keer per dag door te spoelen met lauw water.

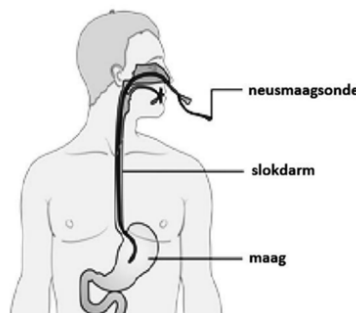
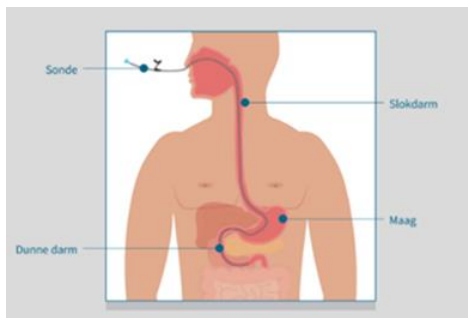
Tip: Kies vaste momenten op de dag om de sonde door te spoelen, zodat u het makkelijker kunt onthouden.

Neemt u medicatie? Dan wordt aangeraden om de sonde zowel vóór als na het toedienen van medicatie door te spoelen met water.

Voor het doorspuiten van de sonde heeft u het volgende nodig:
Spuittje (volwassenen 20 ml)

Er zijn twee manieren om de sonde door te spuiten:

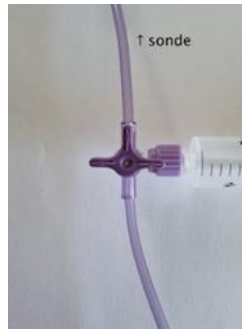
1. Via het bijspuitpunt van het toedieningssysteem
2. Direct op de sonde

Methode 1: Via het bijspuitpunt van het toedieningssysteem

Deze instructie geldt voor de volgende systemen: Applix Smart, Flocare Infinity en Kangaroo Joey (dit zijn de meest gebruikte pompsystemen). Volg de onderstaande stappen:

- Was uw handen.
- Zuig 20 ml lauw water op met de spuit.
- Zet de pomp in pauzestand door één keer op de 'start/stop' toets te drukken.
- Bij de Flocare Infinity pompset: Verwijder het paarse afsluitdopje van het kraantje. Plaats de spuit op het paarse bijspuitpunt en draai het kraantje zo dat het 'kontje' richting de voedingspomp wijst.
- Bij de Applix en Amika pompset: Plaats de spuit op het paarse bijspuitpunt. Draai het kraantje zo dat het 'kontje' richting de voedingspomp wijst (zie afbeelding hieronder).

Kangaroo Joey

- Verwijder het paarse dopje en plaats de spuit op het paarse uiteinde.
- Spuit langzaam het lauwe water de sonde in.

Flocare Infinity pompset

- Draai het kraantje zodat het 'kontje' richting de spuit wijst.
- Verwijder de spuit van het kraantje.
- Draai het paarse ronde afsluitdopje terug op het kraantje.

Applix en Amika pompse:

- Draai het kraantje zodat het 'kontje' richting de spuit wijst.
- Verwijder de spuit van het paarse bijspuitpunt.

Kangaroo Joey (afsluiten)

- Plaats het paarse dopje weer terug op het uiteinde.
- Zet de pomp weer aan door de 'start/stop' toets te drukken.

Methode 2 - rechtstreeks op de sonde

Rechtstreeks doorspuiten op de sonde

Voor het rechtstreeks doorspuiten van de sonde is het belangrijk dat u een spuit gebruikt die precies op de voedingssonde past. Deze spuit zit bij uw startpakket met toedieningsmaterialen.

- Was uw handen.
- Leg het handdoekje onder het aansluitpunt van de sonde.
- Verwijder het dopje.
- Zet de spuit op de sonde en spuit het water langzaam in.
- Verwijder de spuit.
- Sluit de sonde af met een dopje.
- Bewaar de spuit op een schone, droge plaats.

Mist u deze spuit? Neem dan contact op met de firma waar u de materialen afneemt.

Bekijk ook de volgende instructievideo's:

Sonde doorspuiten:

<https://youtu.be/DDx85zigSx8>

Doorspuiten sonde via toedieningssysteem: <https://youtu.be/SejRrQGDGuE>

Hoe dient u sondevoeding toe met een spuit?

Het toedienen van sondevoeding via een spuit gebeurt altijd in porties "bolussen", die over de dag worden verdeeld. De hoeveelheid voeding wordt vooraf met uw arts of diëtist afgesproken.

U kunt de porties sondevoeding als volgt toedienen:

1. De spuit leegdrukken.
2. De spuit als trechter gebruiken en de voeding op de zwaartekracht laten inlopen.

Stappen bij het toedienen van sondevoeding via een spuit:

1. Verzamel alle benodigde materialen, zoals de sondevoeding en de spuit.
2. Was uw handen goed.
3. Controleer de ligging en doorgankelijkheid van de voedingssonde en spuit lauw water door de sonde.
4. Breek het zegeltje van de verpakking sondevoeding met de punt van een schone spuit.
5. Giet de sondevoeding in een maatbeker.
6. Zuig de sondevoeding op met de spuit.
7. Sluit de spuit aan op de sonde.
8. Druk de spuit langzaam leeg, of laat de voeding via zwaartekracht inlopen (gebruik de spuit als trechter).
9. Als u de voeding via zwaartekracht toedient, schenk de sondevoeding vanuit de maatbeker in de spuit.
10. Herhaal deze stappen totdat de gewenste hoeveelheid is toegediend.

Tip: voor en na het toedienen van de voeding altijd 20cc water toedienen via de sonde.

Bekijk de volgende instructievideo voor sondevoeding toedienen via een spuit:

<https://www.sorgente.nl/service-contact/hoe-dien-ik-sondevoeding-toe-met-een-spuut/>

Verwisselen voedingssysteem?

1. Toedieningssysteem (slang, kraantje, afsluitdopje)

- Frequentie: Minimaal één keer per 24 uur.
- Wanneer: Idealiter bij het aansluiten van een nieuw pak sondevoeding.
- Wat: Het gehele systeem, inclusief de slang, het kraantje en het afsluitdopje.
- Waarom: Dit voorkomt verstoppingen en minimaliseert het risico op bacteriële besmetting.

2. Sonde zelf

- Neus-maagsonde (PUR): Deze sonde wordt meestal na 6 tot 8 weken vervangen, of eerder indien de sonde minder goed functioneert.
- PEG-J Sonde: Deze sonde dient elke drie maanden vervangen te worden.
- PEG-sonde (percutaan): De PEG-sonde kan langer blijven zitten, vaak van enkele maanden tot een jaar.

Vervanging is noodzakelijk wanneer er problemen optreden, zoals verstoppingen, of na een langere periode, doorgaans door middel van een endoscopische ingreep.

3. **Belangrijke Aandachtspunten**

- Hygiëne: Was altijd grondig je handen voor het verwisselen van het systeem om infecties te voorkomen.
- Doorspoelen: Spoel de sonde na elke voeding en bij het verwisselen van het systeem door met 20-30 ml lauw water om verstoppingen te voorkomen.
- Professioneel Advies: Volg altijd de specifieke instructies van je zorgverlener, zoals voorgeschreven door het ziekenhuis of de thuiszorg.

Bekijk ook onderstaande instructievideo's:

Wisselen voedingssysteem via flowcare infinity:

https://www.youtube.com/watch?v=8P4HfAJpIV0&list=PLTAU_UFMSsDdkHfOP21-Vx8dEBB_ezfxV&index=5

Wisselen voedingssysteem via Amika:

https://www.youtube.com/watch?v=AatbBf2CyQs&list=PLTAU_UFMSsDdkHfOP21-Vx8dEBB_ezfxV&index=1

Wisselen voedingssysteem via Kangaroo Joey:

https://www.youtube.com/watch?v=60N_Cs7x1nQ&list=PLTAU_UFMSsDdkHfOP21-Vx8dEBB_ezfxV&index=3

Hoe vervang ik mijn neuspleister?

Het is belangrijk om de neuspleister regelmatig te vervangen. Dit voorkomt dat de pleister loslaat en de neusmaagsonde verschuift, en helpt huidirritaties en drukplekken in de neus te voorkomen.

Volg de onderstaande stappen:

1. Leg de benodigde materialen klaar.
2. Was uw handen. Het wordt afgeraden om handschoenen te dragen, omdat deze gemakkelijk aan de pleister blijven plakken.
3. Controleer of de sonde droog is. Veeg de sonde eventueel af met een schoon doekje.
4. Markeer de sonde met een watervaste stift om te kunnen controleren of deze niet verschuift.
5. Verwijder plakresten van de oude pleister met babyolie, handalcohol of pleisterverwijderaar.
6. Inspecteer de neus op huidbeschadigingen of drukplekken.
7. Zorg ervoor dat de plek rond de neus droog en vetvrij is. Gebruik geen cosmetica zoals crème voordat u de pleister plakt.
8. Maak het gebied vetvrij met water en zeep of pleisterverwijderaar. Droog goed af.
9. Fixeer de sonde met de nieuwe neuspleister. Plak de pleister net iets anders dan de vorige om drukplekken te voorkomen.

Bekijk onderstaande instructievideo voor de Rudanasal neuspleister bevestigen:

https://www.youtube.com/watch?v=6QvGG_IKa9Y

Wat moet ik doen bij een verstopte sonde?

Een sonde kan verstopt raken door verschillende oorzaken. Hieronder vindt u mogelijke oorzaken en oplossingen.

De voedingssonde is onvoldoende doorgespoten

Het is belangrijk om de voedingssonde **4 tot 6 keer per dag** door te spoelen met lauw water. Dit moet op de volgende momenten gebeuren:

- Bij wisselen van de voeding
- Voor en na het toedienen van een portie voeding
- Voor en na het toedienen van medicatie
- Éénmaal per dag wanneer de sonde niet wordt gebruikt

Oplossing:

Als de verstopping zichtbaar is, kunt u de sonde voorzichtig tussen duim en wijsvinger rollen om de verstopping los te maken.

Om te checken of de verstopping is opgelost:

1. Vul een spuit met lauw water.
2. Spuit de voedingssonde met lichte druk door.
3. Laat het water even inweken.
4. Probeer opnieuw door te spuiten.

De voedingssonde is niet goed doorgespoten voor en na het toedienen van geneesmiddelen

Oplossing:

Spoel de sonde extra goed door voor en na het toedienen van geneesmiddelen.

De voedingssonde is verstopt na het gebruik van zelf verpulverde geneesmiddelen

Oplossing:

Gebruik bij voorkeur vloeibare medicatie. Als dit niet mogelijk is, vraag advies bij uw apotheker of arts over het juiste gebruik van verpulverde geneesmiddelen.

De voedingssonde ligt niet goed of er zit een knik in de sonde

Oplossing:

Controleer de ligging van de voedingssonde. Zorg ervoor dat de sonde recht ligt en niet geknikt is.

De voedingssonde is te dun in verhouding met de voeding

Oplossing:

Gebruik bij energie-, vezelrijke of geconcentreerde voeding een sonde van minimaal CH10 in combinatie met een voedingspomp, of CH12 in combinatie met een zwaartekrachtsysteem.

De voedingssonde is aan vervanging toe

Oplossing:

Neusmaagsonde:

- Vervang een PVC sonde na maximaal 1 week,
- een PUR sonde na maximaal 6 weken,
- en een siliconen sonde na maximaal 3 maanden.

Gastrostomiesonde of button:

- Vervang de sonde na 3 maanden.

Hoe bewaar ik toebehoren/materialen voor mijn sondevoeding?

Volg onderstaande adviezen voor het correct bewaren van de materialen:

1. *Spuiten, tussenstukjes en afsluitdopjes*

Spoel deze materialen na gebruik goed af met schoon water. Droog ze af en bewaar ze in een afgesloten bakje in de koelkast.

2. *Toedieningssystemen met tussenpozen*

Spoel het toedieningssysteem na elk gebruik grondig door met water. Bewaar het systeem in een afgesloten bakje in de koelkast als u het gedurende de dag meerdere keren gebruikt.

3. *Containers en plastic flessen*

Deze kunt u zowel met de hand als in de vaatwasmachine reinigen.

4. *Algemene opslagadvies*

Bewaar materialen nooit op kamertemperatuur of in een glas water. Dit kan bacteriegroei bevorderen, wat leidt tot infecties.

Vragen?

Heeft u vragen over de instructie dan mag u contact opnemen met de Doe het zelfzorg via e-mail:

doehetzelfzorg@lzt.nl

Of telefoonnummer: 06-15529938

Laurentius Ziekenhuis
Oranjelaan 4
6043 GL Roermond
www.lzt.nl

Patiënt communicatie Laurentius Ziekenhuis
34207870 - ApM - augustus 2026